

Week van het Nederlands 2023

poëzie, gevoel
en emotie

Van 30 september tot en met 7 oktober 2023 is het de **Week van het Nederlands**.

Vzw '**de Rand**' organiseert daarom een wedstrijd waar **iedereen** uit de Vlaamse Rand aan kan deelnemen! Zowel scholen, individuen, kinderen als volwassenen kunnen deelnemen, ongeacht het taalniveau.

Wij belonen de winnaars met een **leuke prijs!**

De opdracht

De opdracht

Maak een creatieve verwerking van één van deze drie gedichten. Vertrek vanuit een emotie.

De gedichten

- *Zie je, ik hou van je*, door Herman Gorter (*verzen*, 1890)
- *Boem Paukeslag* door Paul van Ostaïjen (*bezette stad*, 1921)
- *Avondliedeke III* door Alice Nahon (*Op zachte vooizekens*, 1921)

De emoties

blij

verdrietig

boos

trots

bang

verbaasd

Indienen

Stuur je creatieve verwerking vóór vrijdag 6 oktober 2023 naar **nederlandsoefenen@derand.be**.

Afbeeldingen kun je doorsturen in jpeg-formaat, audio in mp3-formaat.

Is je bestand te groot? Gebruik WeTransfer (**<https://wetransfer.com/>**).

Op zondag 15 oktober maken we de winnaars bekend.

Heb je nog vragen? nederlandsoefenen@derand.be

De gedichten

Zie je, ik hou van je **Herman Gorter**

Zie je ik hou van je,
ik vin* je zo lief en zo licht --
je ogen zijn zo vol licht,
ik hou van je, ik hou van je.

En je neus en je mond en je haar
en je ogen en je hals waar
je kraagje zit en je oor
met je haar er voor.

Zie je ik wou graag zijn
jou, maar het kan niet zijn,
het licht is om je, je bent
nu toch wat je eenmaal bent.

O ja, ik hou van je,
ik hou zo vrees'lijk** van je,
ik wou het helemaal zeggen -
Maar ik kan het toch niet zeggen.

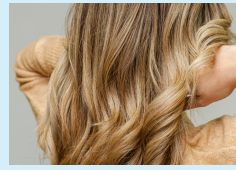
* vind

** vreselijk

Woorden uit het gedicht

licht

haar

ogen

hals

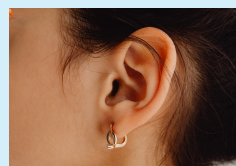
neus

kraag

mond

oor

- ik wou: ik wilde
- eenmaal: iets dat niet kan veranderen en altijd zo zal zijn

Wie zie jij graag?

Boem, Paukeslag
Paul van Ostaijen

BOEM

PAUKESLAG

in Jan Breydel ligt alles

PLAT

0 _____ o

weer razen grazen bacca haka spelers kopen hopen

trommels **DROMMELS**

razen rennen wroeten ploeten fluiten **RENNEN**

STOP!

drama in volle slag boeren slangen werpen zich op eerlike*
mannen het gezin wankelt het projekt**wankelt

de eer wankelt ligt er
alle begrippen **VALLEN**

HALT!

@pippoinzaghi2

* eerlijke

** project

Woorden uit het gedicht

trommel

pauken

fluiten

ploeten

kopen

wroeten

- razen: snel lopen
- rennen: lopen
- hopen: heel veel
- wankelt: het is niet stabiel, het kan omvallen
- drommels: verdorie
- halt: stop

Wist je dat?

De gedichten van Paul Van Ostaïen hebben geen boodschap. Voor hem hoefde een gedicht geen betekenis te hebben. Het ritme en de klanken waren voor hem belangrijker.

Avondliedeke III

Alice Nahon

't Is goed in 't eigen hert* te kijken
Nog even vóór het slapen gaan,
Of ik van dageraad tot avond
Geen enkel hert* heb zeer gedaan

Of ik geen ogen heb doen schreien,
Geen weemoed op een wezen lei;
Of ik aan liefdeloze mensen
Een woordeke van liefde zei.

En vind ik in het huis mijns herten**,
Dat ik één droefenis genas,
Dat ik mijn armen heb gewonden
Rondom één hoofd, dat eenzaam was ...;

Dan voel ik op mijn jonge lippen,
Die goedheid lijk een avondzoen ...
't Is goed in 't eigen hert* te kijken
En zó z'n ogen toe te doen.

* hart

** harten

Woorden uit het gedicht

kijken

dageraad

slapen

avond

- schreien: wenen
- weemoed: melancholie; een emotie van verdriet en nostalgie die je voelt als je terugdenkt aan vroeger
- liefdeloze: zonder liefde
- droefenis: verdriet
- genas: verleden tijd van 'genezen'
- gewonden: iemand met je armen vasthouden
- eenzaam: je alleen voelen

Hoe maak jij
mensen gelukkig?

A close-up photograph of several brown eggs nestled in a white cardboard egg carton. Each egg has a simple, hand-drawn black face. The faces vary in expression: some are smiling, some look sad, one looks like a cat, and another looks surprised. The background is a soft, out-of-focus white.

De emoties

Dobbel een emotie

Vind je het moeilijk om zelf een emotie te kiezen?
Laat een dobbelsteen de beslissing voor jou nemen!

1. Neem een dobbelsteen.
2. Gooi de dobbelsteen.
3. Kijk naar het aantal ogen dat je gegooid hebt.
4. Gebruik de volgende lijst:

	blij	
	boos	
	bang	
	verdrietig	
	trots	
	verbaasd	

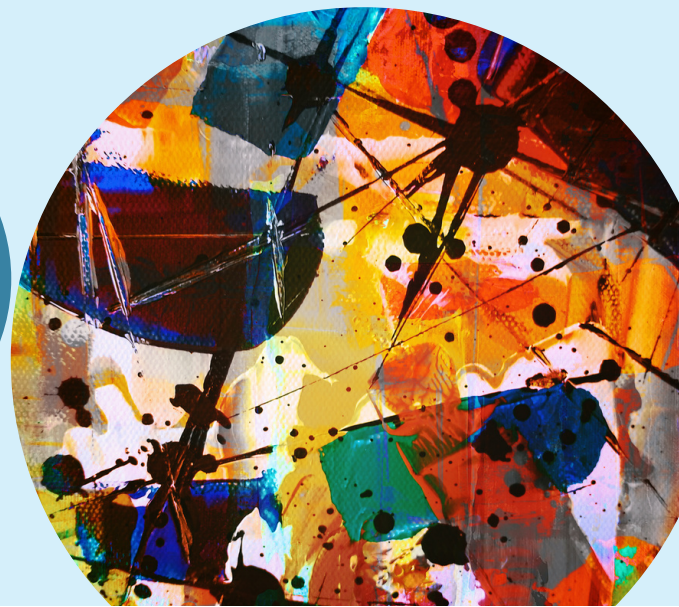
De creatieve verwerking

Verschillende werkvormen

Vind je het moeilijk om zelf een werkvorm te kiezen voor je creatieve verwerking? Laat je inspireren door onze fiches over:

- fotografie
- beeldgedicht
- spelen met klanken
- schilderen

Welke kunst vind je
mooi?

Fotografie

Dit heb je zeker nodig:

een smartphone of fotocamera

Stappenplan

1. **Lees** het gedicht.
2. Sluit je ogen en stel je voor welke **beelden** bij je gekozen emotie passen. Welke kleuren, vormen en texturen zie je voor je?
3. Verzamel **inspiratie**: zoek foto's die dezelfde emotie uitstralen. Kijk in tijdschriften, boeken of online om ideeën te krijgen.
4. Kies je **onderwerp**: bepaal wat je wil fotograferen om de emotie goed over te brengen. Dat kan een persoon, voorwerp, landschap of symbool zijn.
5. Let op het **perspectief**: probeer verschillende standpunten om de emotie te benadrukken. Bijvoorbeeld: van op de grond, van bovenaf, van een grote afstand, van (heel) dichtbij ...

Fotografie

6. Gebruik **kleur en contrast**: denk na over welke kleuren en contrasten de emotie kunnen versterken. Experimenteer met verschillende kleurpaletten, zoals zwart-wit, sepia of levendige kleuren, of gebruik kleurenfilters.

7. **Verlichting**: zorg voor voldoende natuurlijk licht of gebruik verlichting zoals lampen, spiegels, kaarsen of andere lichtbronnen. Dat helpt de gewenste sfeer en emotie over te brengen.

8. **Bewerk** je foto's: pas met fotobewerkingssoftware kleine aanpassingen toe op je foto's om de gewenste sfeer te bereiken. Je kan bijvoorbeeld de foto bijnijden, de scherpte verbeteren of verzachten, en speciale effecten toevoegen.

Oefen en **experimenteer**: probeer verschillende ideeën uit en wees niet bang om te experimenteren!

Wie of wat
fotografeer
jij graag?

Beeldgedicht

Stappenplan

1. **Lees** het gedicht.
2. Sluit je ogen en stel je voor welke **beelden** bij je gekozen emotie passen. Denk aan kleuren, vormen, lettertypes en andere elementen.
3. Speel met de **vorm**: probeer het gedicht in een specifieke vorm te schrijven, zoals een spiraal of ster, om een visueel effect te creëren.
4. Experimenteer met **kleuren** en **beelden**, voeg tekeningen toe om woorden op een bijzondere manier te benadrukken.
5. Experimenteer met **lettertypes**: schrijf woorden met verschillende lettertypes, groottes, vetgedrukt, cursief of andere visuele kenmerken.
6. Experimenteer met de **richting** waarin je woorden schrijft, zoals ondersteboven, zigzag of verticaal.

Wat is je favoriete woord?

Spelen met klanken

Dit heb je zeker nodig:

een smartphone of dictafoon

Stappenplan

1. **Lees** het gedicht.
2. Sluit je ogen en stel je voor welke **geluiden** en **klanken** passen bij je gekozen emotie.
3. **Verzamel** alledaagse **voorwerpen** die verschillende geluiden kunnen produceren. Denk aan keukengerei, flessen, potten, blikjes, elastieken, papier, etc.
4. **Experimenteer** met de voorwerpen om te ontdekken welke geluiden ze kunnen maken. Probeer te tikken, schudden, wrijven, knijpen, laten vallen en gebruik verschillende oppervlakken zoals hout, steen, mos, glas ... om diverse geluidseffecten te creëren.

5. Denk na over hoe je het gedicht gaat **voorlezen**.
Let op je **stemgebruik**, zoals toonhoogte (fluisteren, roepen, geleidelijk van zacht naar luid of omgekeerd), **tempo** (traag, snel, versnellend), verschillende stemmetjes en stiltes.

6. **Experimenteer** met het voorlezen van het gedicht en het creëren van geluiden.

7. **Neem op** met een smartphone of dictafoon.

Welke
geluiden hoor
je graag?

Schilderen

Stappenplan

1. **Lees** het gedicht.

2. Sluit je ogen en stel je voor welke **beelden** bij je gekozen emotie passen. Denk aan kleuren, vormen, texturen en andere elementen.

3. Kies een geschikt **schilderoppervlak** om mee te werken. Dat kan glad of geribbeld zijn. Wit of gekleurd. Denk aan verschillende materialen zoals: karton, hout, bladeren van bomen, gerecycleerde materialen ...

4. Experimenteer met verschillende **technieken** zoals:

- spattechnieken waarbij je verf op het doek spat met behulp van een penseel of tandenborstel;
- stempeltechnieken waarbij je sponzen, kurken of aardappels uitsnijdt om er patronen en texturen mee te creëren;
- maskingtechniek waarbij je tape gebruikt om bepaalde delen van het doek af te plakken als je de verf aanbrengt. De tape verwijder je als de verf droog is.

5. **Denk na** over hoe je de emotie en het thema van het gedicht kan tonen. Speel met de compositie en de plaatsing van de elementen.

6. Laat de **emotie** je **leiden** bij het schilderen.

Wees niet bang om te **experimenteren** en je eigen stijl te ontwikkelen.

Tip: Neem indien nodig pauzes, zodat je afstand kan nemen en het schilderij met een frisse blik kan bekijken.

Wat is je favoriete kleur?

